

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul 190 (XXXIV) — Nr. 1156

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Marti, 29 noiembrie 2022

SUMAR

<u>Nr.</u>		<u>Pagina</u>
D E C R E T E		
1.405.	— Decret privind conferirea Crucii și Medaliei Naționale <i>Serviciul Credincios</i>	2
1.406.	— Decret privind conferirea Medaliei Naționale <i>Pentru Merit</i>	3
1.407.	— Decret privind conferirea Ordinului și Medaliei <i>Meritul Sanitar</i>	3-4
1.408.	— Decret privind conferirea Ordinului și Medaliei <i>Bărbăție și Credință</i>	4-5
1.409.	— Decret privind conferirea Medaliei <i>Virtutea Aeronautică</i>	5-6
1.410.	— Decret privind conferirea Ordinului și Medaliei <i>Virtutea Maritimă</i>	6
1.479.	— Decret privind acordarea gradului de general de brigadă cu o stea, în retragere, unui colonel, în retragere, din Serviciul de Informații Externe	7
1.480.	— Decret privind înaintarea în gradul de general-locotenent cu trei stele, în retragere, a unui general-maior cu două stele, în retragere, din Serviciul de Informații Externe	7
A C T E A L E Î N A L T E I C U R Ţ I D E C A S A Ţ I E Ș I J U S T I Ţ I E		
	Decizia nr. 63 din 17 octombrie 2022 (Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept)	8-15

D E C R E T E
PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T
privind conferirea Crucii și Medaliei Naționale
Serviciul Credincios

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (1) și alin. (2) lit. c), ale art. 6 lit. B din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 105/2000 privind reinstituirea Ordinului, Crucii și Medaliei Naționale *Serviciul Credincios*, aprobată prin Legea nr. 543/2001, cu modificările ulterioare,

cu prilejul Zilei Naționale a României,

în semn de înaltă apreciere pentru contribuția deosebită adusă la îndeplinirea cu succes a misiunilor specifice Ministerului Afacerilor Interne,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Art. 1. — Se conferă Crucea Națională *Serviciul Credincios*, clasa a II-a, cu însemn pentru civili:

1. domnului agent șef principal de poliție Rusu *Radu Gabriel-Adrian*;
2. domnului agent șef de poliție Câmpian *Gheorghe-Teodor Flavius-Gheorghe*.

Art. 2. — Se conferă Crucea Națională *Serviciul Credincios*, clasa a III-a, cu însemn pentru militari, domnului plutonier adjutant șef Ciopeică *Mihai Florin*.

Art. 3. — Se conferă Crucea Națională *Serviciul Credincios*, clasa a III-a, cu însemn pentru civili:

1. doamnei agent șef principal de poliție Chiru *Marin Silvia*;
2. domnului agent șef de poliție Covăsală *Nicolae Doru*.

Art. 4. — Se conferă Medalia Națională *Serviciul Credincios*, clasa a II-a, cu însemn pentru civili, domnului agent șef principal de poliție Botez *Constantin Emanuel*.

Art. 5. — Se conferă Medalia Națională *Serviciul Credincios*, clasa a III-a, cu însemn pentru militari:

1. domnului plutonier adjutant șef Dudescu *Ștefan Viorel*;
2. domnului plutonier adjutant șef Șogărescu *Traian Florin*;
3. domnului plutonier adjutant Popa *Gheorghe Ion-Sorin*.

Art. 6. — Se conferă Medalia Națională *Serviciul Credincios*, clasa a III-a, cu însemn pentru civili:

1. doamnei agent șef principal de poliție Bornaz *Gheorghe Cristina-Constanța*;
2. domnului agent șef adjunct de poliție Florescu *Ion Ștefan*.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind conferirea Medaliei Naționale *Pentru Merit*

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (1) și alin. (2) lit. c), ale art. 6 lit. B din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 104/2000 privind reinstituirea Ordinului și Medaliei Naționale *Pentru Merit*, aprobată prin Legea nr. 542/2001, cu modificările ulterioare,

cu prilejul Zilei Naționale a României,

în semn de înaltă apreciere pentru contribuția importantă adusă la îndeplinirea cu succes a misiunilor specifice Ministerului Afacerilor Interne,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Art. 1. — Se conferă Medalia Națională *Pentru Merit*, clasa a II-a, cu însemn pentru militari, domnului plutonier adjutant Gherman *Vasile Mihai-Răzvan*.

Art. 2. — Se conferă Medalia Națională *Pentru Merit*, clasa a II-a, cu însemn pentru civili:

1. doamnei agent șef de poliție Mocanu *Gheorghe Mariana-Corina*;
2. domnului agent șef adjunct de poliție Gheonu *Mihai Dan-Liviu*.

Art. 3. — Se conferă Medalia Națională *Pentru Merit*, clasa a III-a, cu însemn pentru militari, domnului plutonier adjutant șef Carpen *Grigore Claudiu-Cristian*.

Art. 4. — Se conferă Medalia Națională *Pentru Merit*, clasa a III-a, cu însemn pentru civili:

1. domnului agent șef principal de poliție Burcea *Chirea Marin*;
2. doamnei agent șef principal de poliție Zipsș *Petre Valentina-Roxana*.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

București, 28 noiembrie 2022.

Nr. 1.406.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind conferirea Ordinului și Medaliei *Meritul Sanitar*

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (1) și alin. (2) lit. c), ale art. 7 lit. A și B din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Legii nr. 539/2003 privind Ordinul *Meritul Sanitar* și Medalia *Meritul Sanitar*, cu modificările ulterioare,

cu prilejul Zilei Naționale a României,

în semn de apreciere pentru importanta contribuție și profesionalismul dovedite în asigurarea actului medical în cadrul Ministerului Afacerilor Interne,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Art. 1. — Se conferă Ordinul *Meritul Sanitar* în grad de *Cavaler*, cu însemn pentru militari:

1. domnului colonel Cornea *Alexe Nicolae*;
2. domnului locotenent Tomșe *Petru Călin-Adrian*.

Art. 2. — Se conferă Ordinul *Meritul Sanitar* în grad de *Cavaler*, cu însemn pentru civili:

1. doamnei comisar șef de poliție Gherghinoiu *Ion Roni-Constanța*;
2. domnului comisar șef de poliție Mămularu *Gheorghe George*;
3. domnului comisar șef de poliție Nicolaiciuc *Ilie Constantin-Dan*;
4. doamnei comisar șef de poliție Popescu *Niculae Daniela*;
5. doamnei comisar șef de poliție Radu *Emil Daniela-Raluca*;
6. doamnei comisar de poliție Bălescu-Arion *Nicolai Iuliana-Carmen*;
7. doamnei *Gheorghe Constantin-Andrei Maria-Mihaela*;
8. doamnei Uță *Alexandru Claudia*.

Art. 3. — Se conferă Medalia *Meritul Sanitar*, clasa a III-a, cu însemn pentru militari:

1. domnului plutonier adjutant Ciucanu-Stache *Gheorghe Ioan*;
2. domnului plutonier adjutant Dinulescu *Nelu Octavian*;
3. domnului plutonier adjutant Istrati *Ioan Adrian*;
4. domnului plutonier adjutant Olteanu *Ion Rareș*.

Art. 4. — Se conferă Medalia *Meritul Sanitar*, clasa a III-a, cu însemn pentru civili:

1. domnului agent șef principal de poliție Ganea *Dumitru Gheorghe-Adrian*;
2. doamnei agent șef principal de poliție Roman *Ilie Gabriela*;
3. domnului agent șef de poliție Dinu *Valerică Alin-Narcis*;
4. domnului agent șef de poliție Pandelea *Nicolae Neculae*;
5. doamnei agent șef adjunct de poliție Cozma *Mihai Marinela*;
6. doamnei Costache *Constantin Veronica-Mihaela*;
7. doamnei Logofătu *Gheorghe Florentina-Gabriela*;
8. doamnei Nedelcu *Marin Evelina-Violeta*;
9. doamnei Petrariu *Viorel Alina-Veronica*.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

București, 28 noiembrie 2022.
Nr. 1.407.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

privind conferirea Ordinului și Medaliei *Bărbăție și Credință*

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (1) și alin. (2) lit. c), ale art. 8 lit. A și B din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Legii nr. 528/2003 privind Medalia *Bărbăție și Credință*, cu modificările ulterioare, și ale Legii nr. 413/2004 privind Ordinul *Bărbăție și Credință*, cu modificările ulterioare,

cu prilejul Zilei Naționale a României,

în semn de apreciere pentru contribuția importantă adusă la îndeplinirea cu succes a misiunilor specifice Ministerului Afacerilor Interne,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Art. 1. — Se conferă Ordinul *Bărbăție și Credință* în grad de *Cavaler*, cu însemn pentru civili:

1. doamnei comisar șef de poliție Bădilă *Gheorghe Georgeta*;
2. doamnei comisar șef de poliție Bălănescu *Ioan Mihaela-Paula*;
3. domnului comisar șef de poliție Burlacu *Ion Răducu-Cătălin*;

4. domnului comisar șef de poliție Dan *Ioan* Ioan-Alexandru;
5. doamnei comisar șef de poliție Gherghelaș *Constantin* Alina;
6. domnului comisar șef de poliție Ionuș *Teofil-Gheorghe* Flavius-Cristian;
7. domnului comisar șef de poliție Maței *Ion* Ciprian-Vasile;
8. doamnei comisar șef de poliție Seucan *Ștefan* Raluca-Claudia;
9. doamnei comisar șef de poliție Ungureanu *Valeriu* Daniela;
10. domnului comisar șef de poliție Vișan *Nicolae-Marius* Tudor-Nicolae;
11. doamnei comisar șef de poliție Vișoiu *Vasile* Claudia;
12. domnului comisar de poliție Ailenei *Valerică* Adrian-Ștefan;
13. doamnei comisar de poliție Popescu *Mihail* Ana-Maria;
14. domnului Cojocaru *Petru* Petru-Bogdan;
15. domnului Cornilă *Octav* Sorin;
16. domnului Moldovan *Gheorghe* Gheorghe-Alexandru;
17. domnului Munteanu *Sorin* Alexandru-Dan;
18. domnului Onofrei *Ștefan* Daniel-Garincha;
19. domnului Panaitescu *George* Gabriel-Aurelian;
20. domnului Roca *Tiberiu* Radu-Tiberiu;
21. domnului Stauder *Vasile-Anton* Rudolf.

Art. 2. — Se conferă Medalia *Bărbăție și Credință*, clasa a II-a, cu însemn pentru militari, domnului plutonier adjutant Purge *Ioan* Andrei-Victor.

Art. 3. — Se conferă Medalia *Bărbăție și Credință*, clasa a II-a, cu însemn pentru civili:

1. doamnei agent șef principal de poliție Alexan *Alecu* Ana-Lăcrămioara;
2. domnului agent șef de poliție Toma *Constantin* Adrian.

Art. 4. — Se conferă Medalia *Bărbăție și Credință*, clasa a III-a, cu însemn pentru militari:

1. domnului plutonier adjutant Alupoae *Vasile* Constantin-Marius;
2. domnului plutonier adjutant Moigrădean *Alexandru* Ionuț-Nicolae;
3. domnului plutonier Crișan *Dănuț* David-Claudiu;
4. domnului plutonier Pușcaș *Marius-Florin* Marius-Andrei;
5. domnului plutonier Țabrean *Cristian-Mihai* Bogdan-Dimitrie.

Art. 5. — Se conferă Medalia *Bărbăție și Credință*, clasa a III-a, cu însemn pentru civili:

1. domnului agent șef principal de poliție Manole *Ștefan* Adrian;
2. domnului agent de poliție Șendroi *Constantin* Cosmin-Cristian.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

București, 28 noiembrie 2022.
Nr. 1.408.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

privind conferirea Medaliei *Virtutea Aeronautică*

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (1) și alin. (2) lit. c), ale art. 8 lit. B din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Legii nr. 460/2002 privind Ordinul *Virtutea Aeronautică* și Medalia *Virtutea Aeronautică*, cu modificările ulterioare,

cu prilejul Zilei Naționale a României,
în semn de apreciere pentru contribuția importantă adusă la îndeplinirea cu
succes a misiunilor specifice Ministerului Afacerilor Interne,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Art. 1. — Se conferă Medalia *Virtutea Aeronautică*, clasa I, cu însemn pentru militari, domnului maistru militar principal Oros *Ștefan* Gelu-Aurel.

Art. 2. — Se conferă Medalia *Virtutea Aeronautică*, clasa a II-a, cu însemn pentru militari:

1. domnului maistru militar principal Tuzlaru *Ion* Claudiu;
2. domnului maistru militar clasa a II-a Melinte *Vasile* Florin.

Art. 3. — Se conferă Medalia *Virtutea Aeronautică*, clasa a III-a, cu însemn pentru militari:

1. domnului plutonier adjutant șef Dincă *Marin* Valentin;
2. domnului maistru militar clasa I Covurlui *Corneliu* George-Adrian;
3. domnului maistru militar clasa I Posobescu *Ion* Alin.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

București, 28 noiembrie 2022.
Nr. 1.409.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind conferirea Ordinului și Medaliei *Virtutea Maritimă*

În temeiul prevederilor art. 94 lit. a) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale art. 4 alin. (1) și alin. (2) lit. c), ale art. 8 lit. A și B din Legea nr. 29/2000 privind sistemul național de decorații al României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Legii nr. 461/2002 privind Ordinul *Virtutea Maritimă* și Medalia *Virtutea Maritimă*, cu modificările ulterioare,
cu prilejul Zilei Naționale a României,

în semn de apreciere pentru contribuția importantă adusă la îndeplinirea cu
succes a misiunilor specifice Ministerului Afacerilor Interne,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Art. 1. — Se conferă Ordinul *Virtutea Maritimă* în grad de *Cavaler*, cu însemn pentru civili, domnului comisar de poliție Giovanovici *Alexandru* Eugen.

Art. 2. — Se conferă Medalia *Virtutea Maritimă*, clasa a III-a, cu însemn pentru civili:

1. domnului agent șef principal de poliție Pușcașu *Dumitru* Florin;
2. domnului agent șef de poliție Chintoi *Alexandru* Ștefan;
3. domnului agent șef de poliție Florea *Constantin* Ionuț;
4. domnului agent șef de poliție Moldoveanu *Petre* Radu.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

București, 28 noiembrie 2022.
Nr. 1.410.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**DECRET****privind acordarea gradului de general de brigadă cu o stea,
în retragere, unui colonel, în retragere, din Serviciul
de Informații Externe**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. b) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Legii nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, cu modificările ulterioare, având în vedere propunerea directorului Serviciului de Informații Externe și Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. 0190/2022,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Colonelului, în retragere, menționat în anexa¹ la prezentul decret i se acordă gradul de general de brigadă cu o stea, în retragere.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

București, 28 noiembrie 2022.
Nr. 1.479.

¹ Anexa conține informații clasificate, potrivit legii, face parte din prezentul decret și urmează regimul juridic prevăzut de Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI**DECRET****privind înaintarea în gradul de general-locotenent cu trei stele,
în retragere, a unui general-maior cu două stele, în retragere,
din Serviciul de Informații Externe**

În temeiul prevederilor art. 94 lit. b) și ale art. 100 din Constituția României, republicată, ale Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare, precum și ale Legii nr. 415/2002 privind organizarea și funcționarea Consiliului Suprem de Apărare a Țării, cu modificările ulterioare, având în vedere propunerea directorului Serviciului de Informații Externe și Hotărârea Consiliului Suprem de Apărare a Țării nr. 0190/2022,

Președintele României d e c r e t e a z ă:

Articol unic. — Generalul-maior cu două stele, în retragere, menționat în anexa¹ la prezentul decret se înaintează în gradul de general-locotenent cu trei stele, în retragere.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS-WERNER IOHANNIS

**În temeiul art. 100 alin. (2) din
Constituția României, republicată,
contrasemnăm acest decret.**

PRIM-MINISTRU
NICOLAE-IONEL CIUCĂ

București, 28 noiembrie 2022.
Nr. 1.480.

¹ Anexa conține informații clasificate, potrivit legii, face parte din prezentul decret și urmează regimul juridic prevăzut de Legea nr. 182/2002 privind protecția informațiilor clasificate, cu modificările și completările ulterioare.

ACTE ALE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

DECIZIA Nr. 63

din 17 octombrie 2022

Dosar nr. 1.585/1/2022

Gabriela Elena Bogasiu — vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție — președintele completului
 Laura-Mihaela Ivanovici — președintele Secției I civile
 Valentina Vrabie — președintele delegat al Secției a II-a civile
 Andreia Liana Constanda — judecător la Secția I civilă
 Cristina Truțescu — judecător la Secția I civilă
 Adina Georgeta Ponea — judecător la Secția I civilă
 Ileana Ruxandra Tirică — judecător la Secția I civilă
 Adina Georgeta Nicolae — judecător la Secția I civilă
 Carmen Sandu-Necula — judecător la Secția a II-a civilă
 Virginia Florentina Duminecă — judecător la Secția a II-a civilă
 Diana Manole — judecător la Secția a II-a civilă
 Adina Oana Surdu — judecător la Secția a II-a civilă
 Rodica Dorin — judecător la Secția a II-a civilă

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, investit cu soluționarea Dosarului nr. 1.585/1/2022, a fost constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 37 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Gabriela Elena Bogasiu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă doamna Elena Adriana Stamatescu, magistrat-asistent, desemnată în conformitate cu dispozițiile art. 38 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a luat în examinare sesizarea formulată de Tribunalul Suceava — Secția a II-a civilă în Dosarul nr. 164/334/2020.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, ce a fost comunicat părților, conform dispozițiilor art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă; părțile nu au depus puncte de vedere asupra chestiunii de drept.

6. De asemenea, referă asupra faptului că au fost transmise de către instanțele naționale hotărâri judecătorești pronunțate în materia ce face obiectul sesizării și opinii teoretice exprimate de judecători, iar Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

7. În urma deliberărilor, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunii de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularul și obiectul sesizării

8. Tribunalul Suceava — Secția a II-a civilă a dispus, prin Încheierea din 29 iunie 2022, în Dosarul nr. 164/334/2020, sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, în temeiul dispozițiilor art. 519 din Codul de procedură civilă, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept: *în cazul acțiunii formulate de asiguratorul de răspundere civilă auto obligatorie împotriva propriului asigurat, dispozițiile art. 58 lit. b) din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 136/1995), se interpretează în sensul că natura și durata termenului de prescripție a dreptului material la acțiune sunt de 2 ani, conform dispozițiilor art. 2.519 alin. (1) din Codul civil aplicabile dreptului la acțiune întemeiat pe un raport de asigurare, sau de 3 ani, potrivit prevederilor art. 2.517 și/sau art. 2.528 alin. (1) din Codul civil, aplicabile acțiunii în regres/în răspundere civilă delictuală?*

9. Sesizarea a fost înregistrată pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție la data de 18 iulie 2022, cu nr. 1.585/1/2022, termenul de judecată fiind stabilit la 17 octombrie 2022.

II. Norma de drept intern ce formează obiectul sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție cu privire la pronunțarea unei hotărâri prealabile

10. *Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, cu modificările și completările ulterioare*

Art. 58. — „Asiguratorul recuperează sumele plătite drept despăgubiri de la persoana răspunzătoare de producerea pagubei, în următoarele cazuri: (...)

b) accidentul a fost produs în timpul comiterii unor fapte incriminate de dispozițiile legale privind circulația pe drumurile publice ca infracțiuni săvârșite cu intenție, chiar dacă aceste fapte nu s-au produs pe astfel de drumuri sau în timpul comiterii altor infracțiuni săvârșite cu intenție; (...)

11. Codul civil

Art. 2.517. — „Termenul prescripției este de 3 ani, dacă legea nu prevede un alt termen.”

Art. 2.519. — „(1) Dreptul la acțiune întemeiat pe un raport de asigurare sau reasigurare se prescrie în termen de 2 ani. (...)”

Art. 2.528. — „(1) Prescripția dreptului la acțiune în repararea unei pagube care a fost cauzată printr-o faptă ilicită începe să curgă de la data când păgubitul a cunoscut sau trebuia să cunoască atât paguba, cât și pe cel care răspunde de ea. (...)”

III. Expunerea succintă a procesului

12. Prin cererea de chemare în judecată înregistrată pe rolul Judecătoriei Vatra Dornei, la data de 30 ianuarie 2020, reclamanta Societatea de Asigurare-Reasigurare X Asigurări — S.A., în faliment, prin lichidator judiciar Y, a solicitat instanței obligarea pârâtului Z la plata sumei de 711.200 lei cu titlu de despăgubiri, precum și a dobânzii legale calculate de la data introducerii acțiunii și până la achitarea debitului.

13. În motivarea cererii, reclamanta a arătat că la data de 28 august 2015 pârâtul s-a deplasat cu autoturismul marca

VW Golf pe raza localității A și, din cauza vitezei excesive și pe fondul consumului de alcool, a intrat cu roțile pe acostament, unde l-a surprins și accidentat pe minorul B, victima decedând ca urmare a impactului.

14. Prin Sentința penală nr. 89 din 8 iunie 2016, pronunțată de Judecătoria Vatra Dornei în Dosarul nr. 2.100/334/2015, s-a stabilit vinovăția pârâtului în producerea pagubei, fiind condamnat pentru fapta prevăzută de art. 336 alin. (1) din Codul penal. Sentința penală a rămas definitivă prin Decizia penală nr. 1.077 din 16 decembrie 2016, pronunțată de Curtea de Apel Suceava — Secția penală și pentru cauze cu minori, iar reclamanta a fost obligată la plata sumei totale de 711.200 lei în favoarea victimelor indirecte.

15. Întrucât împotriva societății de asigurare Autoritatea de Supraveghere Financiară a dispus intrarea în faliment, aceasta nu a mai deschis dosare de daună, iar cele aflate în lucru au fost predate către Fondul de garantare a asiguraților, în vederea instrumentării și efectuării plății către pângubiți, în condițiile legii speciale. După pronunțarea hotărârii definitive de deschidere a procedurii falimentului, persoanele pângubite au avizat Fondul de garantare a asiguraților în vederea plății către creditorii de asigurare a indemnizației, deschizându-se dosar de daună pentru suma de 711.200 lei, achitată (autovehiculul condus de persoana vinovată era asigurat RCA la societatea reclamantă). Plata s-a efectuat în temeiul art. 2, 3, 11 și 13 din Legea nr. 213/2015 privind Fondul de garantare a asiguraților, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 213/2015*).

16. În conformitate cu dispozițiile art. 100 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 85/2014 privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 85/2014*), raportate la art. 18 alin. (2) și (3) din Legea nr. 213/2015, Fondul de garantare a asiguraților a solicitat și lichidatorul judiciar a înregistrat la masa credală a debitoarei X toate sumele, dobânzile și/sau cheltuielile pe care Fondul de garantare a asiguraților le-a achitat din resursele sale, în vederea recuperării lor.

17. Reclamanta a invocat dispozițiile art. 1.472 din Codul civil și a arătat că dreptul de regres îi revine asigurătorului, care urmează să recupereze suma de 711.200 lei de la pârât, având în vedere că paguba s-a produs din culpa sa exclusivă. Reclamanta a mai invocat dispozițiile art. 58 lit. b) din Legea nr. 136/1995, coroborate cu prevederile art. 1.349 din Codul civil, învederând că infracțiunea prevăzută de art. 336 alin. (1) din Codul penal comisă de pârât este săvârșită cu intenție, iar acesta a luat cunoștință încă de la deschiderea dosarului penal că asigurătorul urmează să recupereze de la el despăgubirea achitată persoanelor pângubite, fiind întrunite în speță elementele constitutive ale răspunderii delictuale. În plus, a susținut că în cazurile prevăzute de art. 58 din Legea nr. 136/1995 este vorba despre o agravare considerabilă a riscului asigurat, întrucât autovehiculul nu este utilizat în condiții normale, iar acest risc nu poate fi preluat în final de către asigurătorul RCA, motiv pentru care legea a prevăzut dreptul de recuperare.

18. În drept, reclamanta a invocat dispozițiile art. 1.349 din Codul civil și ale art. 58 lit. b) din Legea nr. 136/1995.

19. *Pârâtul a formulat întâmpinare*, prin care, printre altele excepții și apărări, a invocat excepția prescripției dreptului material la acțiune raportat la dispozițiile art. 2.519 din Codul civil. Astfel, a arătat că acțiunea reclamantei își are izvorul în contractul de asigurare, motiv pentru care termenul de prescripție este cel prevăzut de art. 2.519 din Codul civil, potrivit căruia dreptul la acțiune întemeiat pe un raport de asigurare sau reasigurare se prescrie în termen de 2 ani. Or, acțiunea de față a fost promovată la data de 30 ianuarie 2020, cu mult după trecerea termenului de 2 ani de la data plății despăgubirilor — 20 iulie 2017, iar sentința penală pronunțată în Dosarul

nr. 2.100/334/2015 a rămas definitivă la data de 16 decembrie 2016.

20. *Reclamanta a depus răspuns la întâmpinare*, prin care a solicitat respingerea excepției prescripției dreptului material la acțiune, motivat de faptul că, pe de o parte, persoanei vătămate, străine de convenția de asigurare, nu i se poate opune această înțelegere, iar, pe de altă parte, persoana vătămată este chemată să răspundă strict în condițiile art. 1.349 din Codul civil, în ipoteza întrunirii tuturor elementelor constitutive ale răspunderii civile delictuale.

21. În acest sens a invocat Decizia nr. 831 din 8 mai 2017, pronunțată în Dosarul nr. 25.474/3/2016 de Curtea de Apel București — Secția a V-a civilă, fundamentele acestei decizii regăsindu-se și în prezent în dispozițiile art. 2.210 din Codul civil, din care rezultă în mod cert că subrogarea asigurătorului este legată de două elemente importante, respectiv data plății despăgubirii și întinderea despăgubirii plătite.

22. Astfel, plata despăgubirii oferă caracter cert creanței care face obiectul acțiunii în regres, acesta fiind momentul în care asigurătorul are calitatea necesară de a efectua demersurile împotriva persoanei vinovate de producerea accidentului. Momentul plății despăgubirii marchează nașterea dreptului de regres, care nu este dreptul la acțiune al asiguratului, transferat în patrimoniul asigurătorului.

23. În același timp, data plății despăgubirii marchează nașterea în patrimoniul asigurătorului a creanței certe, ce poate fi realizată pe calea unei acțiuni în pretenții, dreptul de regres al asigurătorului fiind un drept nou și diferit, prin natură juridică și obiect, de dreptul la acțiune al asiguratului.

24. Prin urmare, doar în limitele despăgubirii plătite, asigurătorul este subrogat de drept și fără nicio altă formalitate în toate drepturile plătite, în toate drepturile asiguratului sau beneficiarului asigurării contra celor răspunzători de producerea pagubei.

25. În măsura în care asiguratul a fost despăgubit, asigurătorul va avea o acțiune împotriva celui vinovat pentru indemnizația plătită, însă urmează a o avea din momentul efectuării plății.

26. Astfel cum rezultă din ordinele de plată atașate la dosar, despăgubirile au fost achitate în 20 iulie 2017, iar cererea de chemare în judecată a fost înregistrată în data de 30 ianuarie 2020. În această situație, acțiunea este introdusă în termenul legal, prescrierea intervenind numai în data de 20 iulie 2020.

27. *Prin Sentința civilă nr. 332 din 9 iulie 2020*, Judecătoria Vatra Dornei a respins excepția netimbrării cererii de chemare în judecată, excepția lipsei calității de reprezentant a societății reclamante și excepția lipsei calității procesuale active a reclamantei, invocate de pârât prin întâmpinare; a admis excepția prescripției dreptului material la acțiune, invocată de pârât prin întâmpinare, și a respins ca prescrisă cererea de chemare în judecată formulată de reclamanta Societatea de Asigurare-Reasigurare X Asigurați — S.A., în faliment, prin lichidator judiciar.

28. Pentru a se pronunța astfel, instanța de fond a reținut, față de excepția prescripției dreptului material la acțiune, că la momentul producerii riscului asigurat pârâtul avea calitatea de asigurat al societății reclamante, în baza unui contract de asigurare, ceea ce atrage incidența prevederilor art. 2.519 din Codul civil.

29. Termenul general de prescripție de 3 ani este incident doar în situația în care acțiunea în regres este îndreptată împotriva unui terț față de contractul de asigurare, iar nu în cazul în care asigurătorul se îndreaptă împotriva asiguratului care se face vinovat de producerea prejudiciului, în temeiul prevederilor art. 58 lit. b) din Legea nr. 136/1995.

30. Art. 2.523 din Codul civil stabilește că „*Prescripția începe să curgă de la data când titularul dreptului la acțiune a cunoscut sau, după împrejurări, trebuia să cunoască nașterea lui*”. Or, reclamanta din prezenta pricină a cunoscut prejudiciul, inclusiv întinderea acestuia, precum și pe cel ce se face vinovat de producerea acestui prejudiciu, la data de 16 decembrie 2016, când hotărârea de condamnare a pârâtului a rămas definitivă prin decizia Curții de Apel Suceava.

31. Acesta este momentul de la care a început să curgă termenul de prescripție de 2 ani, prevăzut de art. 2.519 din Codul civil. Față de această stare de fapt, dreptul material la acțiune al reclamantei s-a prescris.

32. *Împotriva acestei sentințe a declarat apel reclamanta*, prin lichidator judiciar, solicitând admiterea apelului și anularea sentinței apelate, admiterea excepției necompetenței materiale a Judecătoriei Vatra Dornei, casarea sentinței apelate cu reținerea cauzei spre judecare, respingerea excepției prescripției dreptului la acțiune, admiterea cererii de chemare în judecată.

33. În motivarea cererii de apel, reclamanta a susținut că dreptul de regres al asigurătorului în contra persoanei vinovate nu este recunoscut în considerarea vreunui raport juridic preexistent ori concomitent și distinct de raportul juridic delictual primar determinat de fapta cauzatoare de prejudiciu, ci în strânsă legătură cu acesta, indemnizația de asigurare înlocuind în parte sau în tot dreptul subiectiv de creanță al persoanei păgubite. Un asemenea drept material la acțiunea în regres se naște pe cale de subrogație legală — art. 1.593 alin. (1) și (2) din Codul civil, dreptul de creanță născut în patrimoniul asigurătorului persoanei vătămate fiind identic cu cel al acestuia din urmă, adică dreptul de reparație ce i s-a transmis cu prilejul indemnizării persoanei vătămate asigurate.

34. Dispozițiile art. 22 din Legea nr. 136/1995, respectiv cele ale art. 2.210 din Codul civil marchează caracterul legal al unei astfel de subrogații, pentru a o distinge de cea convențională.

35. Așadar, în cazul în care asigurătorul care a indemnizat persoana vătămată ar exercita un astfel de regres, persoana vinovată poate opune reclamantului asigurător toate apărările și excepțiile pe care le-ar fi putut ridica și în contra persoanei vătămate, inclusiv împlinirea termenului general de prescripție extintivă — art. 1.597 alin. (2) din Codul civil, persoana vătămată neputând distinge după cum cel ce reclamă în contra sa un prejudiciu ar fi persoana într-adevăr păgubită ori asigurătorul acesteia, dreptul subiectiv civil relativ ce i se opune fiind, în esență, unul și același, de reparație a pagubei suferite, tot unică fiind și obligația corelativă de reparație.

36. Cadrul juridic astfel creat nu poate avea ca fundament substanțial decât raportul juridic delictual, efectele acestuia neputându-se răsfrânge în niciun fel asupra sa, obligația ce îi incumbă rămânând aceeași — aceea de a repara prejudiciul cauzat persoanei păgubite, doar creditorul acesteia schimbându-se prin subrogarea asigurătorului în locul persoanei păgubite, dreptul subiectiv la reparație rămânând neschimbat.

37. Prin plata indemnizației, asigurătorul nu devine titularul unui drept subiectiv distinct de dreptul la reparație deținut de persoana păgubită, pentru a beneficia de un alt drept material la acțiune în contra persoanei vinovate de pagubă, ci prin subrogație legală, respectivul drept la reparație fiindu-i transmis *ope legis* de la persoana păgubită, întocmai cum acesta se prezenta la momentul transmiterii prin subrogație, împreună cu dreptul material la acțiune născut la momentul când și paguba și persoana ce au produs-o au fost identificate.

38. Dreptul la acțiune în regres al asigurătorului care a indemnizat persoana păgubită în contra persoanei vinovate de producerea prejudiciului este supus termenului general de prescripție de 3 ani, potrivit dispozițiilor art. 3 alin. (1) din

Decretul nr. 167/1958 privitor la prescripția extintivă, republicat (*Decretul nr. 167/1958*), care începe să curgă de la data efectuării plății de către asigurător, astfel cum a statuat Înalta Curte de Casație și Justiție — Secția comercială, prin Decizia nr. 3.341 din 8 iulie 2003, iar nicidecum termenului special de prescripție de 2 ani aplicabil în raporturile de asigurare, prevăzut de art. 3 alin. (2) din același act normativ.

39. Luând în considerare dispozițiile art. 2.523 din Codul civil, nu se poate vorbi despre curgerea termenului de prescripție anterior nașterii unui drept la acțiune, drept pe care reclamanta l-a dobândit numai din momentul efectuării plății despăgubirii de către Fondul de garantare a asiguraților, respectiv 20 iulie 2017, deoarece asigurătorul își exercită dreptul de regres în nume propriu, ca titular al creanței, iar nu ca reprezentant al asiguratului.

40. *Intimatul-pârât a depus întâmpinare la cererea de apel*, prin care a solicitat respingerea apelului și menținerea ca legală și temeinică a sentinței apelate, reluând argumentele invocate în fața instanței de fond.

41. În cauză, în ședința publică din 15 iunie 2022, tribunalul a pus în discuția contradictorie a părților sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea chestiunii de drept privind natura și durata termenului de prescripție în cazul acțiunii asigurătorului RCA formulate în temeiul art. 58 lit. b) din Legea nr. 136/1995, iar nu în baza art. 25 lit. b) din Legea nr. 132/2017 privind asigurarea obligatorie de răspundere civilă auto pentru prejudicii produse terților prin accidente de vehicule și tramvaie, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 132/2017*).

42. Prin Încheierea pronunțată la 29 iunie 2022 s-a admis sesizarea și, în temeiul dispozițiilor art. 520 alin. (2) din Codul de procedură civilă, s-a dispus suspendarea judecății.

IV. **Motivele de admisibilitate reținute de titularul sesizării**

43. Instanța de trimitere a constatat că sunt îndeplinite condițiile de admisibilitate a sesizării Înaltei Curți de Casație și Justiție prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă.

44. Astfel, de lămurirea chestiunii de drept depinde soluționarea pe fond a cauzei, întrucât în baza interpretării acestor dispoziții legale, alături de altele, instanța de fond a admis excepția prescripției dreptului material la acțiune, invocată de pârât prin întâmpinare, și a respins cererea de chemare în judecată, ca fiind prescrisă.

45. Aceste aspecte sunt repuse în discuție și în fața instanței de control judiciar, prin apelul formulat de reclamantă fiind susținută calificarea acțiunii ca fiind în regres în drepturile persoanei păgubite, prin grefarea acesteia pe răspunderea civilă delictuală, iar nu în relație cu raporturile de asigurare născute din contractul de asigurare de răspundere civilă auto încheiat cu pârâtul, astfel că stabilirea naturii și duratei termenului de prescripție, în ipoteza exercitării acțiunii formulate de asigurătorul de răspundere civilă auto obligatorie împotriva propriului asigurat, în temeiul art. 58 lit. b) din Legea nr. 136/1995, este esențială pentru justa soluționare a apelului de față.

46. Problema de drept enunțată este nouă, deoarece, prin consultarea jurisprudenței, s-a constatat că asupra acestei probleme Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat printr-o altă hotărâre.

47. Singura referință identificată în jurisprudența instanței supreme vizează considerentele Deciziei nr. 13 din 18 mai 2020, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.309 din 30 decembrie 2020, paragraful 84, potrivit căruia „*Reiese că diferența specifică în cazul litigiilor cu care au fost investite instanțele față de un litigiu de drept comun în răspundere civilă*

delictuală constă în chestiunea privind existența și întinderea răspunderii asiguratorului RCA, prevăzute în contractul RCA, în conformitate cu prevederile art. 6 alin. (4) și (5) din Legea nr. 132/2017, aceasta întrucât întinderea răspunderii civile delictuale a asiguratului nu poate depăși întinderea răspunderii contractuale a asiguratorului RCA, până la atingerea limitelor de răspundere prevăzute în asigurarea RCA, cum se arată în art. 22 alin. (7) din același act normativ. Menționatul aspect al existenței răspunderii contractuale a asiguratorului urmează a fi avut în vedere și cu ocazia analizării dreptului societății de asigurare de a recupera sumele plătite drept despăgubire de la persoana răspunzătoare de producerea prejudiciului, în situațiile reglementate de lege, potrivit art. 25 din Legea nr. 132/2017”, iar art. 25 lit. b) din Legea nr. 132/2017 [Asiguratorul RCA are dreptul de a recupera sumele plătite drept despăgubire de la persoana răspunzătoare de producerea prejudiciului, în următoarele situații: (...) b) accidentul a fost produs în timpul comiterii unor fapte incriminate de dispozițiile legale privind circulația pe drumurile publice ca infracțiuni săvârșite cu intenție, chiar dacă aceste fapte nu s-au produs pe astfel de drumuri sau în timpul comiterii altor infracțiuni săvârșite cu intenție] are un conținut similar cu art. 58 lit. b) din Legea nr. 136/1995.

48. Problema de drept nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, conform evidențelor Înaltei Curți de Casație și Justiție.

49. Cauza se află pe rolul unei instanțe de control judiciar, Tribunalul Suceava — Secția a II-a civilă, investită cu soluționarea cauzei în ultimă instanță, conform art. 483 alin. (2) din Codul de procedură civilă, în forma în vigoare la data înregistrării cererii de chemare în judecată (30 ianuarie 2020).

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

50. *Apelanta-reclamantă* apreciază că în cauza pendinte sunt aplicabile prevederile art. 58 din Legea nr. 136/1995, având în vedere că raportul juridic s-a născut sub imperiul acestei legi, raportat la data încheierii poliței de asigurare din 24 iulie 2015, și, în consecință, sesizarea trebuie să aibă în vedere această prevedere legală, nicidecum pe cea cuprinsă în art. 25 lit. b) din Legea nr. 132/2017.

51. În conformitate cu dispozițiile Legii nr. 136/1995, este obligatorie asigurarea de răspundere civilă pentru pagube produse prin accidente de autovehicule supuse înmatriculării/înregistrării în România. Regimul juridic al contractului de asigurare obligatoriu este conturat de art. 3 din Legea nr. 136/1995, în vigoare la data nașterii raportului de drept.

52. Asigurarea de răspundere civilă funcționează ca o asigurare împotriva riscului de a plăti despăgubiri către terții prejudiciați prin fapta ilicită ce atrage răspunderea civilă a asiguratului. Prin asigurarea obligatorie se urmărește în principal protejarea victimelor accidentelor de circulație prin repararea prejudiciilor suferite de acestea (prin avarierea sau distrugerea bunurilor ori prin vătămarea corporală sau decesul unor persoane), sfera cuprinderii în asigurare fiind lărgită considerabil prin art. 51 din Legea nr. 136/1995.

53. Cele patru cazuri de regres reglementate de art. 58 din Legea nr. 136/1995 permit recuperarea despăgubirilor plătite acolo unde, față de gravitatea culpei persoanei responsabile și a pericolozității sociale a faptei săvârșite, suportarea definitivă a despăgubirilor plătite de asigurator ar fi în contradicție cu funcția preventivă și educativă a responsabilității civile și cu principiile de bază ale funcționării asigurării.

54. Din interpretarea sistematică a dispozițiilor art. 2.210 din Codul civil, în limitele indemnizației plătite, asiguratorul este subrogat în toate drepturile asiguratului sau ale beneficiarului asigurării împotriva celor răspunzători de producerea pagubei, cu excepția asigurărilor de persoane.

55. Dacă s-ar accepta teza potrivit căreia dreptul la regres al asiguratorului, prevăzut de dispozițiile art. 2.210 din Codul civil, ar fi unul distinct și propriu, întemeiat pe un drept material izvorât din asigurare, ar însemna să fie ignorată natura juridică a răspunderii persoanei vinovate față de asigurator, fondată pe subrogația reală, aceea de răspundere civilă delictuală și nicidecum contractuală.

56. Astfel, apelanta-reclamantă apreciază că dreptul la acțiune în regres al asiguratorului care a indemnizat persoana păgubită în contra persoanei vinovate de producerea prejudiciului este supus termenului general de prescripție de 3 ani, potrivit dispozițiilor art. 2.517 din Codul civil, care începe să curgă de la data efectuării plății de către asigurator, iar nicidecum termenul special de prescripție de 2 ani, aplicabil în raporturile de asigurare, prevăzut de art. 2.519 din Codul civil.

57. *Intimatul-pârât*, prin reprezentantul convențional prezent în instanță la termenul de judecată din 15 iunie 2022, a arătat că este de acord cu sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție privind dezlegarea chestiunii de drept, fără a dezvolta motive în argumentarea poziției sale procesuale.

58. După comunicarea raportului întocmit de judecătorii-raportori, în condițiile art. 520 alin. (10) din Codul de procedură civilă, părțile nu au depus puncte de vedere asupra chestiunii de drept.

VI. Punctul de vedere al completului de judecată care a formulat sesizarea cu privire la dezlegarea chestiunii de drept

59. Completul de judecată investit cu soluționarea apelului în Dosarul nr. 164/334/2020 a arătat că interpretarea noțiunilor legale în discuție constituie un motiv de apel determinant pentru soluționarea căii de atac, având în vedere că, prin sentința apelată, Judecătoria Vatra Dornei a admis excepția prescripției dreptului material la acțiune și a respins cererea de chemare în judecată ca fiind prescrisă, apreciind a fi aplicabile în cauză prevederile art. 2.210 alin. (1) și art. 2.519 din Codul civil referitoare la prescripția dreptului material la acțiune întemeiat pe un raport de asigurare, iar împotriva acesteia reclamanta a formulat apel, prin care a solicitat respingerea acestei excepții, în considerarea greșitei încadrări, față de natura acțiunii ca fiind de regres în drepturile persoanei păgubite, grefată pe acțiunea în răspundere civilă delictuală împotriva persoanei răspunzătoare de producerea prejudiciului (în cazul său — împotriva propriului asigurat RCA) și întemeiată pe dispozițiile art. 1.349 din Codul civil și art. 58 lit. b) din Legea nr. 136/1995, iar nu pe raporturile născute din contractul de asigurare.

60. Astfel, o eventuală prezentare a opiniei instanței de apel cu privire la natura și durata termenului de prescripție a dreptului material la acțiune, față de soluția primei instanțe și pozițiile divergente ale părților, ar echivala cu o antepunutare în cauză asupra dezlegării căii de atac. Totodată, având în vedere Decizia nr. 43 din 7 iunie 2021, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1051 din 3 noiembrie 2021, instanța de apel observă că instanța supremă a apreciat ca admisibilă sesizarea fără o exprimare a punctului de vedere al instanței, în contextul în care o atare opinie ar fi echivalat cu dezlegarea efectivă a unui motiv prezentat de părți în calea de atac. Din această perspectivă, instanța de apel apreciază că punctul său de vedere asupra chestiunii de fond nu constituie o cerință indispensabilă, ci are mai mult un rol consultativ în procedura stabilită de legiuitor. Principalul motiv al absenței prezentării unei opinii pe fondul sesizării rămâne însă riscul unei vădite antepunutări asupra chestiunii de drept de a cărei dezlegare depinde soluționarea apelului.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale în materie

61. La solicitarea Înaltei Curți de Casație și Justiție, instanțele naționale au comunicat un număr semnificativ de hotărâri judecătorești, precum și opinii teoretice ale magistraților, conturându-se existența unor orientări jurisprudențiale diferite.

62. Astfel, *într-o opinie*, s-a apreciat că, în situația acțiunii formulate de asigurătorul de răspundere civilă auto obligatorie împotriva propriului asigurat, în cazul incidenței dispozițiilor art. 58 lit. b) din Legea nr. 136/1995, este aplicabil termenul general de prescripție de 3 ani, reglementat de art. 2.517 și art. 2.528 din Codul civil, iar nu termenul special de 2 ani, instituit de art. 2.519 alin. (1) din Codul civil.

63. S-a argumentat că din cuprinsul art. 58 din Legea nr. 136/1995 reiese că acțiunile pe care le reglementează nu au izvor contractual, ci unul legal, fiind determinate de săvârșirea unor fapte ilicite, contrare legii, iar nu de încălcarea unor obligații contractuale. Mai mult, regresul se poate exercita împotriva oricărei persoane care este răspunzătoare de producerea pagubei, iar nu, în mod necesar, împotriva cocontractantului sau a asiguratului.

64. Așadar, concluzia care se impune este că acțiunea reglementată de art. 58 din Legea nr. 136/1995 nu este una contractuală, ci delictuală.

65. În acest sens au fost comunicate hotărâri judecătorești și au fost exprimate opinii teoretice de către Tribunalul Neamț — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal, Secția a VI-a civilă a Curții de Apel București, o parte a judecătorilor Secției a VI-a civile a Tribunalului București și ai Tribunalului Ilfov, Secția civilă a Tribunalului Giurgiu, Judecătoria Bolintin-Vale, Secția a II-a civilă, de insolvență și litigii cu profesioniști și societăți a Curții de Apel Constanța, Tribunalul Constanța — Secția a II-a civilă, Tribunalul Bistrița-Năsăud, Judecătoria Bistrița, Judecătoria Năsăud, Secția a II-a civilă a Curții de Apel Cluj, Secția a II-a civilă a Curții de Apel Craiova, Tribunalul Dolj — Secția a II-a civilă, Tribunalul Gorj — Secția a II-a civilă, judecătoriile Slatina și Balș, Tribunalul Galați, Tribunalul Vrancea, Curtea de Apel Iași, Judecătoria Iași, Judecătoria Câmpina, Tribunalul Botoșani, judecătoriile Darabani și Suceava, Curtea de Apel Târgu Mureș, Curtea de Apel Timișoara.

66. *Într-o altă opinie* s-a apreciat că, în cazul acțiunii formulate de asigurătorul de răspundere civilă auto obligatorie împotriva propriului asigurat, dispozițiile art. 58 lit. b) din Legea nr. 136/1995 se interpretează în sensul că natura și durata termenului de prescripție a dreptului material la acțiune sunt de 2 ani conform dispozițiilor art. 2.519 alin. (1) din Codul civil, aplicabile dreptului la acțiune întemeiat pe un raport de asigurare. În justificarea acestei concluzii s-a apreciat că în raportul dintre cele două categorii de norme urmează a se aplica regula de drept *specialia generalibus derogant*.

67. În acest sens au fost comunicate hotărâri judecătorești și au fost exprimate opinii teoretice de către Tribunalul Alba — Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal și de insolvență, judecătoriile Alba Iulia și Aiud, Secția a IV-a civilă a Curții de Apel București, o parte a judecătorilor Secției a VI-a civile a Tribunalului București și ai Tribunalului Ilfov, Tribunalul Ialomița, Tribunalul Teleorman, judecătoriile Alexandria, Zimnicea, Roșiori de Vede, Turnu Măgurele și Videle, Secția civilă a Tribunalului Cluj, Tribunalul Specializat Cluj, Judecătoria Caracal, Secția a II-a civilă a Curții de Apel Galați, Secția a II-a civilă și de contencios administrativ și fiscal a Tribunalului Iași, Secția civilă a Tribunalului Vaslui, Judecătoria Vaslui, Curtea de Apel Pitești, Tribunalul Buzău, judecătoriile Pătârlagele și Ploiești, Tribunalul Suceava, judecătoriile Fălțiceni și Dorohoi.

68. Ministerul Public — Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat că la nivelul Secției judiciare —

Serviciul judiciar civil nu se verifică, în prezent, practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii în problema de drept ce formează obiectul sesizării.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

69. Curtea Constituțională s-a pronunțat asupra constituționalității dispozițiilor art. 58 lit. b) din Legea nr. 136/1995, prin două decizii.

70. Astfel, prin Decizia nr. 317 din 18 iunie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 429 din 15 iulie 2013, respingând excepția de neconstituționalitate ridicată, instanța de contencios constituțional a reținut că: „(...) asigurarea de răspundere civilă auto este un contract forțat prin care asigurătorul se obligă, corelativ încasării primelor de asigurare, să acorde despăgubiri pentru prejudiciile pentru care asigurații răspund față de terțe persoane păgubite prin accidente de vehicule.

Stabilirea și acordarea despăgubirii se realizează în baza contractului de asigurare, fie prin procedura administrativă instituită prin normele Comisiei de Supraveghere a Asigurărilor, fie prin hotărâre judecătorească.

Despăgubirea plătită de către asigurător celor păgubiți prin accidente produse de autovehicule nu se recuperează de către acesta de la persoana răspunzătoare de producerea pagubei. Asigurătorul are acțiune în regres pentru despăgubirile plătite numai în cazurile speciale, expres și limitativ prevăzute de art. 58 din Legea nr. 136/1995. (...)

În cazurile prevăzute de art. 58 din Legea nr. 136/1995, asigurătorul are un rol de simplu garant al plății despăgubirilor, avansând, fără a o suporta finalmente, o sumă care va reintra în patrimoniul său pe calea regresului. În toate celelalte situații asigurătorul nu este doar un simplu garant, ci adevăratul debitor al despăgubirii care se cuvine terțului prejudiciat, deoarece el nu doar avansează, ci suportă, efectiv și definitiv, prejudiciul cauzat prin culpa asiguratului său.

Prin urmare, având în vedere faptul că situațiile de excepție prevăzute de art. 58 din Legea nr. 136/1995 (accidentul a fost produs cu intenție, accidentul a fost produs în timpul comiterii unor fapte incriminate de dispozițiile legale privind circulația pe drumurile publice ca infracțiuni săvârșite cu intenție) se regăsesc în cazul proceselor penale, asigurătorul va fi obligat la plata despăgubirilor către terța persoană păgubită. Cuantumul acestor despăgubiri trebuie să respecte nivelul stabilit prin normele Comisiei de Asigurări.

Astfel, în situația prevăzută de dispozițiile art. 58 din Legea nr. 136/1995, asigurătorul va avea drept de regres, pentru suma plătită ca despăgubire, împotriva persoanei răspunzătoare de producerea accidentului în cadrul unui alt proces decât cel penal.”

71. Aceste considerente au fost reluate și prin Decizia nr. 77 din 11 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 268 din 11 aprilie 2014 (punctul 3 din decizie).

IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

72. Secția I civilă a Înaltei Curți de Casație și Justiție a identificat 12 decizii care ar putea prezenta interes în ceea ce privește problema de drept indicată. Fără a tranșa, în mod explicit, problema de drept care face obiectul sesizării, față de limitele criticilor formulate, deciziile comunicate pun problema momentului de la care începe să curgă termenul de prescripție extinctivă, avându-se în vedere dispozițiile art. 8 alin. (1) din Decretul nr. 167/1958 și problema calității procesuale active a asigurătorului când, subrogându-se în drepturile terțului — victimă a faptei ilicite, se îndreaptă cu acțiune în regres împotriva propriului asigurat.

73. Secția a II-a civilă a Înaltei Curți de Casație și Justiție a comunicat că, în urma verificării jurisprudenței proprii, nu s-au identificat decizii care ar putea prezenta interes în ce privește problema de drept supusă dezlegării.

X. Raportul asupra chestiunii de drept

74. Prin raportul întocmit, judecătorii-raportori au apreciat că în cauza de față nu sunt îndeplinite cumulativ condițiile de admisibilitate a sesizării privind pronunțarea unei hotărâri prealabile prevăzute de art. 519 din Codul de procedură civilă, în sensul că nu există o problemă de drept reală, care să privească o normă neclară, solicitându-se identificarea normei aplicabile și pentru că nu este îndeplinită condiția nouității.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

Examinând sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile, raportul întocmit de judecătorii raportori și chestiunea de drept ce se solicită a fi dezlegată, constată următoarele:

75. Pentru legala investire a Înaltei Curți de Casație și Justiție în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile care să dea dezlegare unei chestiuni de drept, în cuprinsul art. 519 din Codul de procedură civilă au fost instituite o serie de condiții de admisibilitate a acestei proceduri, a căror îndeplinire trebuie realizată cumulativ, respectiv:

- existența unei cauze aflate în curs de judecată;
- instanța care sesizează Înalta Curte de Casație și Justiție să judece cauza în ultimă instanță;
- cauza care face obiectul judecății să se afle în competența legală a unui complet de judecată al Înaltei Curți de Casație și Justiție, al curții de apel sau al tribunalului investit să soluționeze cauza;
- soluționarea pe fond a cauzei în curs de judecată să depindă de chestiunea de drept a cărei lămurire se cere;
- chestiunea de drept a cărei lămurire se cere să fie nouă;
- chestiunea de drept să nu fi făcut obiectul statuării Înaltei Curți de Casație și Justiție și nici obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

76. Se constată, verificând elementele sesizării de față, că primele cerințe de admisibilitate, referitoare la titularul sesizării, respectiv stadiul soluționării pricinii în ultimă instanță [în contextul neinvocării, în termenii art. 130 alin. (2) din Codul de procedură civilă, a necompetenței materiale a judecătoriei], sunt întrunite.

77. De asemenea, este relevantă legătura cu soluționarea cauzei în apel a problemei duratei termenului de prescripție, în contextul în care judecata în primă instanță a constat în respingerea acțiunii pe temeiul excepției prescripției extinctive, fiind contestată, în calea de atac, dezlegarea dată acestei excepții din perspectiva termenului aplicat.

78. În ce privește însă condiția ca prin sesizare să fie dedusă spre interpretare o veritabilă chestiune de drept, susceptibilă unei dezlegări de principiu, aptă să preîntâmpine jurisprudența neunitară, se constată o serie de neregularități, care fac demersul inadmisibil.

79. Astfel, referitor la această cerință, ca problema supusă interpretării să se identifice într-o chestiune de drept reală, Înalta Curte de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a reținut, în jurisprudență, că, în condițiile în care art. 519 din Codul de procedură civilă nu definește noțiunea de „chestiune de drept”, ea este supusă unei evaluări în concret, din partea instanței supreme, raportat la elementele care legitimează, în aprecierea instanței de trimitere, declanșarea mecanismului pronunțării hotărârii prealabile.

80. Așa cum s-a arătat și în doctrină, pentru a fi justificată intervenția instanței supreme în scopul preîntâmpinării unei jurisprudențe neunitare, este necesar ca respectiva chestiune de drept să releve aspecte dificile și controversate de interpretare, date de neclaritatea normei, de caracterul incomplet al acesteia, susceptibil de mai multe sensuri ori accepțiuni deopotrivă de justificate față de imprecizia redactării textului legal.

81. Jurisprudența dezvoltată de instanța supremă în legătură cu această cerință a statuat constant că în sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție cu procedura pronunțării unei hotărâri prealabile trebuie să fie identificată o problemă de drept care necesită cu pregnanță a fi lămurită, care să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecății (în acest sens, spre exemplu, deciziile Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 24 din 29 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 820 din 4 noiembrie 2015; nr. 10 din 4 aprilie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 393 din 23 mai 2016; nr. 16 din 23 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 779 din 5 octombrie 2016; nr. 6 din 30 ianuarie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 144 din 24 februarie 2017; nr. 52 din 3 iulie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 764 din 26 septembrie 2017; nr. 62 din 18 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 797 din 9 octombrie 2017; nr. 90 din 4 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 191 din 1 martie 2018).

82. Ca atare, chestiunea de drept supusă dezbaterii trebuie să fie una veritabilă, legată de posibilitatea de a interpreta diferit un text de lege fie din cauză că acest text este incomplet, fie pentru că nu este corelat cu alte dispoziții legale, fie pentru că se pune problema că nu ar mai fi în vigoare sau că și-ar putea extinde efectele după data abrogării lui (prin ultraactivitate), fie că ar intra în coliziune cu principii fundamentale ale dreptului.

83. Ceea ce este definitoriu pentru această procedură este deci dezlegarea de principiu pe care o poate da instanța supremă în legătură cu sensul normei de drept, cu cea mai adecvată interpretare a lui, atunci când este susceptibil de mai multe înțelesuri, astfel încât ulterior, printr-o aplicare corespunzătoare din partea instanțelor, jurisprudența să capete coerență și unitate.

84. Este vorba, așadar, despre o interpretare în drept cu caracter de principiu asupra unei norme de drept (îndoielnice, neclare), stabilită ca incidentă cauzei de către instanța de trimitere, aptă să ducă la dezlegarea raportului litigios, iar nu de determinarea, în concret, a acestei norme de către instanța supremă, căreia ulterior instanța de trimitere să îi facă aplicare punctuală la speță, întrucât nu acesta este scopul mecanismului instituit prin dispozițiile art. 519 din Codul de procedură civilă.

85. Or, potrivit obiectului sesizării, instanța de trimitere solicită lămuriri asupra înțelesului dispoziției art. 58 lit. b) din Legea nr. 136/1995, care reglementează acțiunea în regres a asigurătorului împotriva propriului asigurat în condițiile descrise de normă, în sensul de a se indica dacă o astfel de acțiune este supusă unei prescripții extinctive în termenul de 2 ani, prevăzut de art. 2.519 alin. (1) din Codul civil, sau, dimpotrivă, îi este incident termenul de 3 ani, prevăzut de art. 2.517 coroborat cu art. 2.521 din Codul civil.

86. Se constată că dispoziția legală supusă interpretării [art. 58 lit. b) din Legea nr. 136/1995] nu prezintă nicio neclaritate în redactarea și conținutul ei, aceasta reglementând în termeni clari, neechivoci, situația în care asigurătorul se poate regresa, pentru recuperarea sumelor plătite cu titlu de despăgubiri, împotriva propriului asigurat, atunci când accidentul a fost produs de acesta „în timpul comiterii unor fapte incriminate de dispozițiile legale privind circulația pe drumurile publice ca infracțiuni săvârșite cu intenție, chiar dacă aceste fapte nu s-au produs pe astfel de drumuri sau în timpul comiterii altor infracțiuni săvârșite cu intenție”.

87. În realitate, nelămurirea instanței de trimitere vizează regimul juridic al acțiunii în regres deduse judecății, sub aspectul prescripției extinctive, solicitând instanței supreme să îi indice dacă trebuie să facă aplicarea dispozițiilor art. 2.519 alin. (1) din Codul civil, incidente materiei raporturilor de asigurare, sau, dimpotrivă, aplicarea dispozițiilor art. 2.517 din Codul civil, coroborate cu cele ale art. 2.528 alin. (1) din Codul civil, specifice materiei răspunderii civile delictuale, întrucât riscul asigurat a constat în săvârșirea unei fapte ilicite.

88. Instanța de trimitere nu prezintă nicio argumentare în legătură cu dificultățile de interpretare pe care i le-ar ridica textul de lege indicat, impedimentul pe care îl relevă fiind dat de alegerea normei a cărei aplicare să o facă raportat la datele particulare ale speței, în aprecierea regimului prescriptibilității acțiunii. Altfel spus, dacă se situează în materia raporturilor de asigurare sau este vorba despre cea a răspunderii civile delictuale, ca urmare a subrogării asigurătorului în drepturile terțului, victimă a accidentului.

89. Formularea în acești termeni a sesizării pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile nu se circumscrie însă exigențelor art. 519 din Codul de procedură civilă, pentru că nu urmărește, în realitate, o interpretare și dezlegare de principiu asupra unor norme neclare, lapidare, incoerente, ci, dimpotrivă, pune o problemă de identificare a normei incidente raportat la materia de drept căreia ar trebui să îi fie circumscrisă acțiunea dedusă judecății.

90. Or, acesta este atributul instanței de trimitere, în virtutea plenitudinii ei de jurisdicție, de a da calificare raportului juridic dedus judecății — ca fiind corespunzător materiei asigurărilor sau, dimpotrivă, celei a răspunderii civile delictuale — în funcție de care să facă aplicarea textelor de lege incidente, inclusiv sub aspectul prescripției extinctive.

91. Aceasta presupune identificarea dreptului subiectiv a cărui protecție se urmărește prin promovarea acțiunii, cu fundamentul său juridic, regăsit în săvârșirea unei fapte ilicite de către propriul asigurat (riscul asigurat), care îl îndreptățește pe asigurat la regres, ca urmare a subrogării acestuia în drepturile creditorului plătit.

92. Toate aceste elemente ce trebuie supuse calificării rezultă însă, în mod punctual, din situația de fapt a pricinii, căreia instanța de trimitere trebuie să îi dea încadrarea în drept corespunzătoare, ceea ce îi va permite determinarea corectă a regimului juridic al acțiunii, inclusiv sub aspectul prescripției extinctive și deci al duratei termenului incident.

93. Prin urmare, în sesizarea pentru pronunțarea unei hotărâri prealabile, sub pretextul lămuririi unei norme care, în realitate, nu ridică nicio problemă de interpretare, se solicită, de fapt, determinarea de către instanța supremă a dispoziției legale incidente duratei termenului prescripției extinctive, căreia apoi instanța de trimitere să îi facă aplicarea pentru o corectă rezolvare a criticilor deduse judecății în apel.

94. Aceasta, în contextul în care instanța de trimitere este cea care are de stabilit norma de drept aplicabilă raportului juridic dedus judecății, în funcție de fundamentul pretențiilor concrete formulate de partea reclamantă, operațiune pe care nu o poate delega, pe calea întrebării prealabile, instanței supreme.

95. Or, așa cum rezultă din motivarea sesizării, dificultatea instanței de trimitere este tocmai în legătură cu această calificare, a naturii acțiunii, „ca fiind în regres, prin subrogare în drepturile persoanei păgubite, prin grefarea pe răspunderea civilă delictuală” sau prin luarea în considerare „a raporturilor de asigurare născute din contractul de asigurare de răspundere civilă RCA”.

96. Prin solicitarea de a i se indica norma care guvernează termenul de prescripție incident, pe care să îl aplice raportului juridic litigios, instanța de trimitere se derobează de la obligația

de a da calificarea în drept faptelor ce îi sunt deduse judecății, apelând la mecanismul hotărârii prealabile, într-o manieră nepermisă procedural, câtă vreme un asemenea demers nu poate fi deturnat de la rațiunea reglementării lui, aceea a asigurării unor dezlegări în drept de principiu, iar nu a subrogării în atribuțiile jurisdicționale ale instanței de judecată.

97. În mod asemănător, în doctrină s-a arătat că este exclus ca sesizarea Înaltei Curți de Casație și Justiție să se refere la aspecte de fapt ale pricinii cu judecata căreia a fost investită instanța trimițătoare sau să i se solicite instanței supreme opinia asupra soluției ce se va da în cauză.

98. În acest sens este și jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (cu titlu de exemplu, deciziile nr. 77 din 15 noiembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 141 din 11 februarie 2022; nr. 25 din 9 mai 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 554 din 7 iunie 2022; nr. 43 din 27 iunie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 911 din 15 septembrie 2022, etc.).

99. Cum s-a statuat deja în mod constant, în procedura pronunțării hotărârii prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție nu se substituie atributului fundamental al instanțelor, de stabilire a normei incidente, de interpretare și aplicare a legii, ci se limitează la a-i facilita judecătorului eliminarea ambiguităților, impreciziunilor ori lacunelor textelor legale, în scopul asigurării unor dezlegări jurisdicționale adecvate și unitare. În acest sens sunt, de exemplu, deciziile Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 16 din 23 mai 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 779 din 5 octombrie 2016 (paragrafele 43—47); nr. 89 din 4 decembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 217 din 12 martie 2018 (paragrafele 82—87); nr. 65 din 1 octombrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 963 din 14 noiembrie 2018 (paragrafele 53—56); nr. 6 din 20 ianuarie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 176 din 3 martie 2020 (paragrafele 84—86; 102—105); nr. 52 din 20 iulie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 970 din 21 octombrie 2020; nr. 77 din 15 noiembrie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 141 din 11 februarie 2022 (paragrafele 57—63; 67—68) etc.

100. De altfel, instanța de trimitere nu argumentează deloc dificultatea problemei, limitându-se a arăta că nu își poate prezenta punctul de vedere, întrucât „aceasta ar echivala cu o antepronunțare, față de soluția primei instanțe și de pozițiile divergente ale părților”. În realitate, este confundată o cerință de regularitate a sesizării, prevăzută de art. 520 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cu una care vizează însăși admisibilitatea demersului, referitoare la demonstrarea gradului de dificultate și caracterului serios al problemei de drept, astfel cum a fost abordată constant, în jurisprudența instanței supreme, această cerință rezultată din dispozițiile referitoare la mecanismul hotărârii prealabile.

101. Ca atare, se constată că întrebarea adresată Înaltei Curți de Casație și Justiție nu se circumscrie necesității unei interpretări *in abstracto* a unor dispoziții legale neclare, echivoce, neconstituindu-se într-o chestiune de drept autentică, ci reprezintă, în realitate, o solicitare de calificare a raportului juridic dedus judecății, pentru a putea fi determinată norma aplicabilă în funcție de cadrul dedus judecății în concret.

102. O astfel de situație contravine, cum s-a arătat, exigențelor art. 519 din Codul de procedură civilă, care impun ca sesizarea să vizeze exclusiv chestiuni de interpretare a legii, la nivel de principiu, iar nu de indicare a normei care să fie aplicată de către instanța investită cu judecata litigiului. În acest sens sunt, spre exemplu, deciziile Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 6 din 30 ianuarie 2017, publicată în

Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 144 din 24 februarie 2017; nr. 62 din 18 septembrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 797 din 9 octombrie 2017; nr. 5 din 22 ianuarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 186 din 28 februarie 2018.

103. Din această perspectivă, sesizarea nu poate primi o dezlegare pe fond, având caracter inadmisibil, câtă vreme se tinde, în realitate, la o „delegare” a funcției jurisdicționale a instanței de trimitere către instanța supremă, îndrituită să dea doar dezlegări de principiu asupra unor veritabile chestiuni de drept, iar nu să arate norma incidentă raportului litigios, a cărei aplicare să o realizeze apoi instanța de trimitere.

104. De asemenea, tot ca aspect al inadmisibilității sesizării, se constată că problema determinării termenului prescripției extinctive în situația acțiunii în regres promovate de asigurător împotriva propriului asigurat a primit dezlegări jurisdicționale consistente din partea instanțelor de judecată, neputându-se susține că ar fi vorba despre o chestiune de drept cu caracter de noutate, aptă să reclame intervenția instanței supreme, în scopul preîntâmpinării unei practici divergente.

105. În legătură cu această cerință și în lipsa unei definiții ori a unor criterii legale predeterminate, evaluarea ei în concret revine Înaltei Curți de Casație și Justiție, astfel cum s-a reținut constant în jurisprudența Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept (a se vedea, de exemplu, deciziile nr. 1 din 17 februarie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 260 din 9 aprilie 2014; nr. 3 din 14 aprilie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 437 din 16 iunie 2014; nr. 13 din 8 iunie 2015, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 518 din 13 iulie 2015; nr. 41 din 21 noiembrie 2016, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 115 din 10 februarie 2017; nr. 58 din 17 septembrie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 911 din 30 octombrie 2018, etc.).

106. Astfel, s-a statuat că această condiție este îndeplinită atunci când problema de drept își are izvorul în reglementări recent intrate în vigoare, iar instanțele nu i-au dat încă o anumită interpretare și aplicare la nivel jurisprudențial ori atunci când chestiuni noi de drept sunt generate de un act normativ mai vechi, în situația în care aplicarea unei norme vechi a devenit de actualitate și nu există jurisprudență cu privire la interpretarea acesteia sau dacă se impune clarificarea unei asemenea norme

într-un nou context legislativ, din care rezultă dificultăți de interpretare.

107. Nu mai subzistă însă acest caracter de noutate pe măsură ce chestiunea de drept a primit o dezlegare din partea instanțelor, în urma unor interpretări concretizate într-o jurisprudență consacrată, când s-a depășit, așadar, stadiul unei practici incipiente, în curs de formare. În acest sens sunt, de exemplu, deciziile Completului pentru dezlegarea unor chestiuni de drept nr. 37 din 7 mai 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 591 din 6 iulie 2020 (paragrafele 77—78); nr. 57 din 28 septembrie 2020, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1.170 din 3 decembrie 2020 (paragrafele 49—62); nr. 13 din 15 martie 2021, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 450 din 27 aprilie 2021 (paragrafele 36—37); nr. 10 din 21 februarie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 257 din 16 martie 2022 (paragrafele 95—98).

108. Or, cu privire la acțiunea în regres a asigurătorului reglementată de dispozițiile art. 58 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 136/1995 și la termenul de prescripție înăuntrul căruia poate fi promovată, există deja, astfel cum rezultă din examinarea hotărârilor judecătorești comunicate de instanțe, dezvoltată o consistentă jurisprudență. Împrejurarea că aceasta nu este unitară se poate constitui în premise ale declanșării celui alt mecanism de unificare a practicii judiciare, prevăzut de art. 514 din Codul de procedură civilă.

109. În concluzie, sesizarea vizând pronunțarea unei hotărâri prealabile nu îndeplinește, din punctul de vedere al naturii și caracterului veritabil al chestiunii de drept, rigorile art. 519 din Codul de procedură civilă, în înțelesul dat acestora conform jurisprudenței în materie a Înaltei Curți de Casație și Justiție — Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept.

110. Pe de o parte, instanța de trimitere nu supune interpretării o normă de drept echivocă, neclară, căreia să îi fi stabilit incidența în cauză, ci, dimpotrivă, solicită instanței supreme stabilirea normei de drept aplicabile raportului juridic concret dedus judecății.

111. Pe de altă parte, există deja conturată o jurisprudență consistentă, pentru a mai putea subzista elementul de noutate, practica neunitară relevată de hotărârile judecătorești anexate putându-se constitui în premisele celui alt mecanism procedural, al recursului în interesul legii.

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Respinge, ca inadmisibilă, sesizarea formulată de Tribunalul Suceava — Secția a II-a civilă, în Dosarul nr. 164/334/2020, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la următoarea chestiune de drept:

În cazul acțiunii formulate de asigurătorul de răspundere civilă auto obligatorie împotriva propriului asigurat, dispozițiile art. 58 lit. b) din Legea nr. 136/1995 privind asigurările și reasigurările în România, cu modificările și completările ulterioare, se interpretează în sensul că natura și durata termenului de prescripție a dreptului material la acțiune sunt de 2 ani, conform dispozițiilor art. 2.519 alin. (1) din Codul civil aplicabile dreptului la acțiune întemeiat pe un raport de asigurare, sau de 3 ani, potrivit prevederilor art. 2.517 și/sau art. 2.528 alin. (1) din Codul civil, aplicabile acțiunii în regres/în răspundere civilă delictuală?

Obligatorie, potrivit dispozițiilor art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 17 octombrie 2022.

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE
GABRIELA ELENA BOGASIU

Magistrat-asistent,
Elena Adriana Stamatescu

ABONAMENTE LA PUBLICAȚIILE OFICIALE PE SUPORT FIZIC

— Prețuri pentru anul 2023 —

Nr. crt.	Denumirea publicației	Valoare (TVA 5% inclus) — lei		
		12 luni	3 luni	1 lună
1.	Monitorul Oficial, Partea I	2.760	760	275
2.	Monitorul Oficial, Partea I, limba maghiară	3.280		300
3.	Monitorul Oficial, Partea a II-a	4.920		440
4.	Monitorul Oficial, Partea a III-a	940		100
5.	Monitorul Oficial, Partea a IV-a	3.760		340
6.	Monitorul Oficial, Partea a VI-a	3.500		320
7.	Monitorul Oficial, Partea a VII-a	1.200		110

NOTĂ:

Monitorul Oficial, Partea I bis, se multiplică și se achiziționează pe bază de comandă.

ABONAMENTE LA PRODUSELE ÎN FORMAT ELECTRONIC

— Prețuri pentru anul 2023 —

Produs	Abonamentul FLEXIBIL (Monitorul Oficial, Partea I + alte 3 părți ale Monitorului Oficial, la alegere)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	65	160	400	960	2.110	650	1.630	4.080	9.790	21.540
ExpertMO	115	290	730	1.750	3.850	1.150	2.880	7.200	17.280	38.020

Produs	Abonamentul COMPLET (Monitorul Oficial, Partea I + toate celelalte părți ale Monitorului Oficial)									
	Lunar					Anual*				
	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300	Online/ Monopost	Rețea 5	Rețea 25	Rețea 100	Rețea 300
AutenticMO	75	190	480	1.150	2.530	750	1.880	4.700	11.280	24.820
ExpertMO	140	350	880	2.110	4.640	1.400	3.500	8.750	21.000	46.200

Colecția Monitorul Oficial în format electronic, oricare dintre părțile acestuia	100 lei/an
--	------------

Prețurile sunt exprimate în lei și conțin TVA.

Mai multe informații puteți găsi pe site-ul www.expert-monitor.ro, unde puteți aplica online comanda.

* Tarifele anuale se aplică pentru comenzile online efectuate până la 31 ianuarie 2023.

EDITOR: PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

„Monitorul Oficial” R.A., Str. Parcului nr. 65, sectorul 1, București; 012329
 C.I.F. RO427282, IBAN: RO55RNCB0082006711100001 BCR
 și IBAN: RO12TREZ7005069XXX000531 DTCPMB (alocat numai persoanelor juridice bugetare)
 Tel. 021.318.51.29/150, fax 021.318.51.15, e-mail: marketing@ramo.ro, www.monitoruloficial.ro
 Adresa Centrului pentru relații cu publicul este: șos. Panduri nr. 1, bloc P33, sectorul 5, București; 050651.
 Tel. 021.401.00.73, 021.401.00.78, e-mail: concursurifp@ramo.ro, convocariaga@ramo.ro
 Pentru publicări, încărcați actele pe site, la: <https://www.monitoruloficial.ro/brp/>

